

NOVI LIST

Izhaja vsak četrtek

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34100 Trst, ulica Ghega 8/I, te-
lefon 28-770, 34170 Gorica, piazza
Vittoria 46/II. Pošt. pred. (casel-
la postale) Trst 431. Poštni če-
kovni račun Trst, 11/6464
Poština plačana v gotovini
T E D N I K

ŠT. 862

TRST, ČETRTEK 14. OKTOBRA 1971, GORICA

LET. XX.

Mladina in politika

Takoj v začetku je treba povedati, da pod besedo politika tu ne mislimo in ne pojmujeemo politike v ožjem, dobesednem pomenu, ampak vse javno delo, delovanje državljana in izobraženca, ki se hoče javno udeleževati in želi kaj koristnega napraviti za svoj narod, da mu bo pomagal naprej na poti splošnega napredka. Politika je vse javno delo, ali bolje, vse javno delo je politika, tudi pisanje pesmi in romanov, ker vemo iz zgodovine, kako tesno so tudi politično usoda narodov, njihovo narodno in politično prebujenje, njihova zavest in presoja, njihovo duhovno in kulturno življenje ter ves njihov razvoj povezani z literarnim ustvarjanjem. Kot primer bi lahko navedli Trubarja in Prešerna, Josipa Vidmarja in Kocbeka, ki so kljub temu, da so bili oziroma so predvsem literati, odigrali velikansko vlogo tudi v politični, splošni zgodovini slovenskega naroda. Vendar pa jezik in literatura nista edino, kar zagošavlja obstanek narodov. Njihovo življenje se prav tako odvija na mnogih drugih področjih in čim bolj je kak narod razvit, tem več je takih področij. Vse skupaj pa je tisto, kar včasih izrazimo z besedami: politika kakega naroda ali narodna politika.

Žal imamo pri nas na Tržaškem, pa tudi med Slovenci na splošno, še vedno pogosto priljubljen srečati ljudi, ki se radi pohvalijo, da »se ne ukvarjajo s politikom«, kakor da bi bilo to nekaj pozitivnega, nekaj, s čimer bi se lahko ponašali. V resnici je tako govorjenje priznanje lastne duhovne revščine, nekako duhovno ubožno spričevalo. Tak človek predvsem sploh ne ve, kaj je politika. Zamenjuje jo s političnim agitatorstvom. V resnici pa ne tičijo taki pasivneži nič manj v politiki kakor drugi, ki so aktivni, le da je njihova vloga v politiki čisto negativna. Podobni so človeku, ki bi parkiral avto na avtocesti in se hvalil, da ne prispeva z njim k splošnemu »divjanju« in okužbi zraka, ampak rajši občuduje okolico; ne pride pa mu v zavest, da predstavlja s svojim stoječim vozilom hudo oviro in celo nevarnost za vse druge, ki se mu morajo izogibati. Tako vlogo igrajo tisti, ki »se ne ukvarjajo s politikom«. V resnici bi se morali sramovati svoje pasivne in negativne vloge, ki je bodisi dokaz duhovne neprebuječnosti, bodisi omejenosti, če ne egoistične narave, ki se hoče ukvarjati predvsem z zaslužkarstvom in pridobitništvom. Taki »nepolitiki« hitro podležejo najbolj semplicišnim in demagoškimi geslom ter so spravili na oblast vse totalitarizme. To so bile tiste ljudske »mase«, ki so s svojo pasivnostjo vzdrževale na oblasti Mussolinija, Hitlerja in Stalina ter jim omogočile agresivno politiko, ki je pripeljala v nesrečo tudi nje.

Mladina je na splošno velikodušna, pogumna in požrtvovalna in hoče imeti kak ideal, za katerega se splača delati in živeti. To starejši pogosto prikazujejo kot nekako mladostno bolezen ali otročarijo, kot »znak mladosti«, češ jih bo že minilo, ko bodo prišli v zrele leta. Toda to je v resnici normalno stanje; odpoved idealnim ciljem pri mnogih ljudeh v poznejših »odraslih« letih pomeni duhovno degeneracijo in prevlado egoizma nad plemenitejšimi čustvi. Zato naj bodo mladi ponosni na svoje ideale in naj jim ostanejo zvesti, a nikoli naj ne nehajo iskati resnice. Naj se obvarujejo cinizma in egoizma »starih«.

Socialisti za »naprednejša ravnovesja«

Pred dnevi se je zaključilo zasedanje osrednjega odbora Italijanske socialistične stranke, ki je bil prav gotovo osrednji notranjepolitični dogodek prejšnjega tedna v Italiji. Od tega zasedanja je namreč javnost pričakovala predvsem odgovor na stališča, ki so se glede splošne notranje politike izoblikovala na nedavnem zasedanju vsedržavnega sveta Krščanske demokracije, hkrati pa se je nudila priložnost, da se ugotovi, kolikšno podporo uživa pri posameznih socialističnih strujah teorija o tako imenovanih »naprednejših ravnotežjih«, katere utemeljitelj in glavni pobornik je strankin predsednik De Martino.

Kot znano, so demokristjani na svojem zadnjem zasedanju potrdili veljavnost levsredinske politike in se zavzeli za nekakšen njen prerod, kar naj se odraža predvsem v izvajanjem že programiranih reform. Stranka relativne večine torej ni mnenja, da se je levsredinska formula izčrpala po svoji vsebini in da se mora ohranjati pri življenju le zato, ker nima v sedanjih politični in parlamentarni konstelaciji druge alternative.

Zaključni dokument

Kaj sodijo o tem socialisti? Najprej je treba ugotoviti, da je takšno pojmovanje leve sredine odločno zagovarjal le stari prvak Pietro Nenni, ki pa je danes v stranki v veliki manjšini. Strankin glavni tajnik Mancini je v zvezi s to politično formulo govoril o »zguljeni obleki«, o nečem, kar jemlje slovo in je na tem, da se samo uniči. Nekoliko bolj previdno pa se je izražal strankin predsednik De Martino, ki je dejal, da ima leva sredina najbrž še dolgo življenje, da morajo socialisti še dalje podpirati Colombovo vlado in se izogibati vladnih kriz, češ da bi te utegnile imeti nepredvidene posledice.

V dokumentu, ki ga je odobrila velika večina socialističnega osrednjega vodstva, je

Toda pri tem naj bodo konkretni. Utapljanje v univerzalnih ideologijah je v resnici beg pred konkretnostjo in odgovornostjo. To pomeni oportunistično in lagodno sprejemanje formul in miselnih kalupov, ki jih ponujajo ideološki grosisti. Mnogokrat je to tudi samo moda. Mlad človek se s tem, da sprejme tako formulo ali miselno formo masovne izdelave, lagodno izmakne miselnemu trudu in iskanju ter si želi poceni pridobiti aureolo »revolucionarja« in »naprednjaka«. Seveda pa v resnici stresa okrog sebe same že tisočkrat ponovljene fraze, ne da bi povedal kaj lastnega in konkretnega. Mladina, posebno pa študentje in mladi izobraženci, pa bi si morali s študijem in izkušnjami ustvarjati lasten odnos do konkretnega okolja in stvarnih razmer in to predvsem v okviru

(Nadaljevanje na 3. strani)

bilo to stališče potrjeno, vendar drži, da je po tem zasedanju levsredinska koalicija v bistvu izšla ošibljena, kajti večina socialistov danes smatra levo sredino za nekaj prehodnega, za manjše zlo, za politično formulo, ki ne more reševati problemov, ki se danes postavljajo v življenju italijanske družbe. Pri večini socialističnega vodstva je namreč v celoti prodrla De Martinova teorija o naprednejših ravnotežjih, kar pomeni, da si bodo socialisti prizadevali za programiranje in izvajanje takšne politike, ki bo naletela na soglasje celotne italijanske levice. »Gre za prizadevanje — je v tej zvezi dejal De Martino — da politika reform dobi podporo vseh političnih in sindikalnih sil, ki so na razpolago, kajti v politiki je treba spremljati družbeni razvoj in družbene spremembe ter moramo hkrati sami prispevati k njihove-mu določevanju«.

»Pri tem ne gre za vstop komunistov v vlado, temveč za določitev nove smeri v gospodarski politiki, ki bo lahko računala na podporo vse italijanske levice,« je tudi rekel De Martino.

Volitev novega predsednika

Zanimivo je, kako je De Martino zavrnil Nennijeva izvajanja, češ da pomeni politika naprednejših ravnotežij povratek na pozicije ljudske fronte iz leta 1948, kar je socializem le škodovalo. »Komunistični svet — je dejal strankin predsednik — danes ni več monoliten; KPI je naredila pomembne korake na poti do avtonomije, čeprav ti koraki še niso dokončni. Tudi socialisti so drugačni kot pred 23 leti, kajti v tem obdobju so utrdili svojo avtonomijo in čut svoje zgodovinske funkcije.«

O volitvah novega predsednika republike, ki bodo decembra tega leta, so socialisti mnenja, da morajo poteči ob strogem spoštovanju ustave in ljudske ter protifašistične tradicije, in vse kaže, da bo stranka predlagala svojega kandidata. O referendumu, ki naj odpravi zakon o razvezi, socialistični dokument izraža veliko zaskrbljenost, a hkrati poudarja pripravljenost stranke za razgovore z drugimi političnimi silami, kar naj prepreči ljudsko glasovanje o tako delikatni zadevi.

Iz vsega, kar smo navedli, izhaja, da je bil glavni predmet razprav na tem zasedanju odnos, ki naj ga socialisti v prihodnosti vzpostavijo z ostalimi italijanskimi levimi silami, zlasti s komunisti. De Martino in večina osrednjega odbora sodita, da bo to težavno vprašanje mogoče rešiti s politiko naprednejših ravnotežij, ki pa je po našem — vsaj za sedaj — preveč abstraktna, da bi lahko v kratkem roku postala učinkovit operativni instrument.

RADIO TRST A

♦ NEDELJA, 17. oktobra, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša. 10.45 Za dobro voljo. 11.15 B. Traven: »Zaklad Sierra Madre«. Mladinska povest. Tretja oddaja. Radijski oder, vodi Lombardjeva. 11.35 Ringaraja za naše malčke. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Staro in novo v zabavni glasbi predstavljaja Naša gospa. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.30 S. Lopez: »Poslednji roman«. Komedijska. 16.30 Šport in glasba. 17.30 Miniaturni koncert. Božič: Koncert za trobento in ork. 18.00 Glasbeni cocktail. 18.45 Bednarik: »Pratika«. 19.00 Motivi s filmskega platna. 19.30 Revija zborovskega petja. 20.00 Šport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Lahka glasba. 21.00 Iz slovenske folklore: »Ljudske pesmi«. 21.20 Semenji plošč. 22.00 Nedelja v športu. 22.20 Zabavna glasba.

♦ PONEDELJEK, 18. oktobra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Pomenek s poslušavkami. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Disc-time - Mladina v zrcalu časa - Ne vse, toda o vsem. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Slavni dirigenti: Leopold Stokowsky. 18.50 »Love Sculpture«. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 19.20 Glasbeni drobiž. 19.40 Zbor »Montasio«. 20.00 Športna tribuna. 20.35 Pesmi brez ztona. 21.00 Pripovedniki naše dežele: Francesco Burdin: »Čakanje«. 21.45 Slovenski solisti. Pianist Acì Bertonec. Volarič: Pozdrav iz daljave. Savin: 6 skladb. J. Ipa-vec: Scherzo. 22.05 Zabavna glasba.

♦ TOREK, 19. oktobra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Bednarik: »Pratika«. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Plošče za vas. Novice iz sveta lahke glasbe. 18.15 Umetnost. 18.30 Komorni koncert. 18.55 Veliki mojstri jaza. 19.10 Pesniški svet Srečka Kosoveca: »Njegov čas«, prip. M. Kravos. 19.20 Otroci pojó. 19.30 Ne-koč je bilo... 19.45 Ameriške delovne pesmi. 20.00 Šport. 20.35 Rossini: »Italijanka v Alžiru«, opera. V odmoru (21.35) Pertot: »Pogled za kulise«.

♦ SREDA, 20. oktobra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Liki iz naše preteklosti: »Danilo Fajgelj«, prir. Reharjeva. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Ansambli na Radiu Trst - Slovenščina za Slovence - Kako in zakaj. 18.15 Umetnost. 18.30 Martinu: 7 arabesk za violino in klavir. 18.45 Mc Partland in njegovi »Dixielanders«. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Glasbeni vrtljak. 19.40 Zbor »Lojze Bratuž« iz Gorice, vodi Jericijo. 20.00 Šport. 20.35 Simf. koncert. V odmoru (21.25) »Za vašo knjižno polico. 22.05 Zabavna glasba.

♦ ČETRTEK, 21. oktobra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 Po društvih in krožkih: Prosvetno društvo »Kraški dom« iz Veliškega Repna. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Disc-time - Slovarček sodobne znanosti - Ne vse, toda o vsem. 18.15 Umetnost. 18.30 Umetniški občinstvo. 19.10 Pisani balončki, rad. tednik za najmlajše. 19.30 Vam ugaja jazz? 20.00 Šport. 20.35 A. Dallagiacoma: »Življenje Williama Shakespearea«. Igra. 22.15 Zabavna glasba.

♦ PETEK, 22. oktobra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 12.10 G. Bartolozzi: Otrok v prvih letih svojega razvoja. 13.30 Glasba po željah. 17.20 Za mlade poslušavce: Govorimo o glasbi. 18.15 Umetnost. 18.30 Sodobni slovenski skladatelji. Žebre: Bakhanal. Simf. orkester RTV Ljubljana vodi Hubad. 19.10 Slovenski narečni dokumenti: »Pridige Petra Podreka«. 19.40 Moški vokalni kvintet vodi Mamolo. 20.00 Šport. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Koncert operne glasbe. Vodi Kjuder. Sodelujeta sopr. Bukovec in ten. Franci. Igra orkester Glasbene matice v Trstu. 21.50 Folklorni plesi.

♦ SOBOTA, 23. oktobra, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Slovenski motivi. 7.30 Jutranja glasba. 11.35 Šopek slovenskih pesmi. 11.50 Veseli motivi. 12.10 V spomin Venu Pilonu, prip. M. Bambič. 13.30 Glasba po željah. 14.45 Glasba iz vsega sveta. 15.55 Avtoradio - oddaja za avtomobiliste. 16.10 Album operet. 16.50 Jazz. 17.20 Dialog - verske aktualnosti v evropskem tisku. 17.30 Za mlade poslušavce: Disc-time - Vaše čtivo - Moj prosti čas. 18.15 Umetnost. 18.30 Koncertisti naše dežele. Trobentača Cancelli in Pompei, hornist Bartoli, pozavnist Siccardi. 19.10 Družinski obzornik, prip. I. Theuerschuh. 19.25 Protagonisti popevke. 19.40 Komorni zbor iz Celja vodi Kunej. 20.00 Šport. 20.50 Pred čebeljakom: »Čista, mlada zora...« Radijska zgodba, Napisal M. Mahnič. Radijski oder, režira Peterlin

Nixonov obisk v Moskvi: pretehtanost ali druga Jalta

V torek je ameriški predsednik Nixon na nenadni tiskovni konferenci v Beli hiši naznanil, da bo obiskal ob koncu maja prihodnjega leta, po opravljenem obisku na Kitajskem, tudi Sovjetsko zvezo. To naznanilo je mnoge presenetilo, kajti doslej so mislili, da je začel Nixon pogovor s Kitajci prav zato, da bi pritiskal na Sovjetsko zvezo in jo pripravil do tega, da bi začela bolj realistično presojati svoje možnosti v mednarodni politiki in da bi bila prisiljena omejiti svoje ekspanzionistične težnje. Kaže pa, da Nixon in njegovi svetovalci pri tem nočejo dražiti Sovjetov in jim vzbuhati občutka, da so stisnjeni z ameriško-kitajskim zblizanjem v precep. Tudi to bi jih moglo pripraviti do kakih nepremišljenih reakcij.

Nixon bo torej obiskal Moskvo predvsem iz lojalnosti, da sam obvesti sovjetsko vodstvo o vsebini in značaju svojih pogovorov s Kitajci. Nedvomno pa to ni edini namen, zaradi katerega bo potoval v Moskvo. Kaj še tiči za tem? To zdaj mnogi ugibajo. Morda želja ameriške veleindustrije in velekapitala, da si odpreda nova tržišča, potem po bo po končani vojni v Vietnamu velik del ameriške industrije preusmerjen spet na mirnodobno produkcijo. Morda tudi iskrena žela ameriških državnikov, da se nadaljuje in utrjuje politika mednarodnega pomirjenja, v upanju, da se je Sovjetska zveza odpovedala namenu, da vsili vsemu svetu svoj komunizem.

Vsekakor se mnogi presojevalci strinjajo v mnenju, da postaja Nixonova politika zapletena in da ni brez tveganja tako za Združene države same kot za ves zahodni svet in predvsem za tiste narode, na katerih že leži sovjetska pest. Nixonova politika namreč lahko pomeni, da se Združene države ne zanimajo

več za njihovo usodo in da smatrajo današnji položaj za ustaljen oziroma menijo, da naj bi se ustalil, kakršen je. S tem bi bili ameriški novi politiki do Vzhoda žrtvovani vsi zahodnoevropski in nekateri srednjeevropski narodi. Seveda je tudi možno, da misli Nixon, da jim lahko pomaga prav s politiko zblizovanja s Sovjeti, da bi postali ti bolj »mehki« in bi spremenili svoje metode. Drugo tveganje je v tem, da ni tako gotovo, da se bo Sovjetska zveza res odpovedala ekspanziji na ljubo zblizanju z Ameriko.

Vse to dokazuje, da je Nixonova politika bodisi popolnoma in do podrobnosti pretehtana glede na vse možne posledice tudi na dolgi rok, ali pa zelo, zelo naivna, kakor je bila Rooseveltova, torej druga Jalta. Žal bomo lahko to spoznali šele s časom.

V soboto, 16. t.m., bo po drugem kanalu italijanske televizije »deželna tribuna« o posebnih nalogah, ki jih ima Furlanija - Julijska krajina kot obmejna dežela.

Za listo Slovenske skupnosti bo govoril deželni svetovalec dr. Drago Štoka.

Izšla je prva številka novega, 21. letnika »Tribune«, lista študentov ljubljanske univerze.

Jugoslovanski predsednik Tito je imel v soboto ob koncu manevrov v Karlovcu govor, v katerem je spet ostro nastopil proti vsem sovražnikom, zlasti proti sovražnikom bratstva in edinstva ter enotnosti države, ter jim zagrozil tudi z administrativnimi ukrepi.

V Perziji obhajajo 2500-letnico perzijskega cesarstva, ki ga je ustanovil sloviti Kir Veliki. Glavna slovesnost je bila pred njegovo grobnico blizu Perzepolisa. Praznovanja se je udeležil tudi jugoslovanski predsednik Tito, kot znak jugoslovansko-perzijskega prijateljstva v okviru nevezanega sveta.

Na škofovski sinodi v Rimu je včeraj govoril kardinal Šeper o duhovniškem poklicu.

Na železniški postaji v Borovnici (jugovzhodno od Ljubljane) se je v torek v zgodnjih jutranjih urah pripetila železniška nesreča. Pri trčenju od zadaj dveh tovornih vlakov je bil ubit pomočnik strojevodje, lokomotiva pa je močno poškodovana.

SPORNI ZAČETEK V »SLOVENSKEM GLEDALIŠČU«

Slovensko gledališče v Trstu je začelo svojo novo sezono z Brechtovo dramo »Bobni v noči« v režiji Mileta Koruna. Toda to Brechtovo delo mnogih gledalcev ni zadovoljilo zlasti tudi zaradi nekaterih banalnosti, ki so razumljive samo tistim, ki vedo za polemični namen te drame proti dotodanjim smeri nemškega gledališča. Ponovno se pojavlja vprašanje bolj preišljene izbire in bolj ljudskega sporeda našega gledališča.

Tudi v novi sezoni bo Slovensko gledališče nastopilo v Gorici. Dalo bo štiri predstave v Verdi-jevi dvorani in štiri v Katoliškem domu.

Zmaga avstrijskih socialistov

Dokončni rezultati volitev v Avstriji so potrdili domnevo, da bo zmaga pripadla socialistom. Dobili so 50,04 odst. glasov in 93 sedežev v parlamentu. Ljudska stranka je izgubila približno 2 odst. glasov in je tako pristala na 43,11 odst. vseh oddanih glasov, v parlamentu pa bo imela 80 sedežev. Glasove je izgubila tudi FPÖ (svobodnjaki); zanjo je volilo 5,45 odst. volivcev, poslanskih mest pa je dobila deset. Zanimivo je, da so prvič po letu 1956 narasli glasovi za komuniste, ki so dobili 60.000 glasov (25.000 več kot tani), vendar še vedno premalo za sedež v parlamentu.

Socialisti so na teh volitvah dosegli absolutno večino (od 183 sedežev so dobili 93) in jim ne bo treba sklepati vladne koalicije z liberalci. Sedanji predsednik vlade dr. Bruno

Kreisky mora formalno podati ostavko, vendar je gotovo, da mu bo avstrijski predsednik Jonas ponovno poveril mandat za sestavo vlade, ki bo po nedeljskih volitvah ostala popolnoma nespremenjena.

Poročajo, da se je zlasti v dvojezičnem delu Koroške spet dvignilo število glasov za KP Avstrije. Verjetno so slovenski volivci tako kot lansko leto v znak protesta proti dosedanjim manjšinski politiki obeh največjih avstrijskih strank glasovali za komuniste, ki so do nacionalnega vprašanja vsaj načelno zavzeli jasno stališče.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna Graphart, Trst

Mednarodno mladinsko srečanje v Sesljanu

Dne 9. in 10. okt. so se v Sesljanu (Trst) sestali člani glavnega odbora Mladinske komisije Federalistične unije evropskih narodnostnih skupnosti (UFCE). Zasedanje je vodil predsednik dr. Filip Warasch.

Prvi del zasedanja je bil posvečen notranjim organizacijskim vprašanjem, nato pa so se udeleženci podrobno ukvarjali s pripravami na seminar, ki bo za Veliko noč 1972 na Koroškem in katerega glavna tema bo: »Možnosti samoohranitve narodnih manjšin«. Seminarja se bodo udeležili s posebnimi referati znanstveniki različnih narodnosti, glavni odbor pa si še prizadeva, da bi se seminarja udeležila tudi znana poslanka Severne Irske Bernadette Devlin.

Na zasedanju so člani glavnega odbora Mladinske komisije UFCE ustanovili posebno delovno skupino, ki bo študirala problematiko propagande in vprašanje razmerja med narodnostnimi skupnostmi in ideologijami. V tem delovnem odboru bodo sodelovali priznani strokovnjaki različnih evropskih narodnosti.

Člani glavnega odbora so hkrati izkoristili priložnost, da so vzpostavili tesne stike s predstavniki raznih mladinskih organizacij slovenske narodnostne skupnosti v deželi Furlaniji - Julijski krajini in se tudi seznanili s problematiko Slovencev v Italiji, zlasti kar zadeva sedanje odnose med italijansko večino in slovensko manjšino.

MOŽNOST ZA POPRAVO PRIIMKOV

Dr. Avgust Sfiligovj v Gorici zastoj piše prošnje in opravlja potrebne korake za vračanje priimkov v prvotno obliko tistim, katerim so pod fašisti popačili ali spremenili priimke. Naši ljudje na Gorškem naj bi se hitro poslužili te možnosti, ki se jim ponuja, da pridejo spet do prvotnih priimkov, na katere naj bi bili ponosni, ne pa da nosijo smešno popačene priimke.

Glavni odbor Mladinske komisije UFCE se toplo zahvaljuje županu devinsko-nabrežinske občine dr. Dragu Legiši in predsedniku krajevne turistične ustanove Remigiju Leonarduzziu za gostoljubje.

★

O zborovanju v Sesljanu smo prejeli tudi naslednje poročilo našega sodelavca Igorja Tuta:

V Sesljanu se je sestal prejšnjo soboto in nedeljo izvršni odbor Mladinske sekcije Mednarodne organizacije etničnih skupin (FUEV). V soboto popoldne so člani izvršnega odbora pod predsedstvom sedanjega predsednika dr. Filipa Warascha iz Koroške najprej razpravljali o notranjih upravnih preureditvah svoje organizacije. Glavni del seje

pa je obravnaval organizacijo mladinskega kongresa, ki ga bo priredila FUEV prihodnjo pomlad na Koroškem.

Zvečer so pripravili slavnostno večerjo za povabljenе predstavnike mladinskih organizacij na Tržaškem. Večerje so se udeležili tudi »Fantje izpod Grmade«, ki so ob koncu zapeli nekaj slovenskih pesmi. Srečanje izvršnega odbora te mednarodne mladinske organizacije s predstavniki tržaške mladine se je nadaljevalo naslednjega dne in do izraza je prišla skupna želja do tesnejšega sodelovanja teh organizacij v mednarodni zvezi. Zasluga za to uveljavljanje in posluš do slovenskih manjšinskih in še posebno mladinskih problemov gre prav gotovo dosedanjemu predsedniku Mladinske sekcije FUEV dr. Filipu Waraschu. Ob koncu srečanja so člani izvršnega odbora sprejeli izjavo, ki jo objavljamo na drugem mestu.

Mladina in politika

(Nadaljevanje s 1. strani)

lastnega naroda, ki je najbolj naravna in najbolj po človeku umerjena skupnost. Dozdaj je ni mogla in je ne bo nikoli mogla nadomestiti nobena umetna, zgolj ideološka skupnost. Kdor trdi drugače, dokazuje s tem samo svoje neznanje zgodovine, sociologije in drugih družbenih ved. Ves študij sociologije je danes usmerjen v to, kako ohraniti elementarne in osnovne človeške skupnosti, ki so nujne za zdrav človeški razvoj in rast, tudi za kulturno rast, ne pa jih razbijati. Kdor jih skuša razkrajati, ni ne napreden ne v koraku z znanostjo, ampak nihilist ali moralni propalež, ki bi rad potegnil za seboj v moralni razkroj tudi druge.

Naša mladina v zamejstvu naj bi se torej z veseljem posvečala javnim zadevam, »politiki«, pa naj bo to na pravem političnem področju v ožjem pomenu besede, saj pravo politično delo je plemenito in odgovorno, ker zahteva veliko inteligenco, znanje, požrtvovalnost, pogum in čut odgovorno-

sti, česar ne zmore vsak; ali pa delu na posameznih področjih, v prosveti, kulturi, v organiziranju narodnega življenja, v študiju naše narodne in socialne stvarnosti, na področju družbenih in humanističnih ved. Vsak naj skuša postati na svojem področju strokovnjak, pri tem pa naj vidi pred seboj vedno vso narodno celoto in niene probleme, ne pa da se zabavi v ozko »strokovnost«. Malokaj je tako žalostno kot tak zabubljen »strokovnjak«, ki ne vidi dalje od konice svojega nosa, nima nobene razgledanosti po drugih vedah in ne zna povezovati dejstev ter pojavov. Vreden je pomilovanja, prav tako kot »ideološki strokovnjaki«, ki izgubijo tla pod nogami in ne najdejo več vzvoda, da bi stvarno premaknili stvari naprej, čakajoč zgolj na univerzalno »revolucijo«.

Ena izmed konkretnih nalog naše mladine pa je predvsem v tem, da da nove ideale in nov zagon Slovenski skupnosti ter da poveča življenjsko voljo vsej naši zamejski skupnosti ter jo pomladi s svojo lastno mladostjo.

POTOVANJE PO SKANDINAVIJI

VIATICUS

LII.

Stolnica je posvečena svetemu Eriku, švedskemu kralju, katerega so l. 1160 ubili takrat še poganski Danci, ki so ropali po »bratski« Švedski. Vsekakor imajo Švedje od takrat svojega kralja-svetnika, kot ga imajo Norvežani v svetem Olavu, Čehi v svetem Vaclavu, Madžari v svetem Štefanu, Francozi v svetem Ludvik in Rsi, če se ne motim, v svetem Vladimiru. Slovenci pa niti v tem pogledu nismo imeli sreče s svojimi vladarji in svetniki; čeprav je več kot verjetno, da so poganski Slovenci ubili v uporih katerega od slovenskih karantanskih knezov — o enem izmed njih na Koroškem celo trdijo, da je bil proglašen za svetnika pod drgim imenom — menda pod imenom sv. Domicijana — in da je pokopan baje v Millstattu, se Rimu le ni zdelo primereno, da bi priznal kakemu Slovincu svetništvo.

Tudi postopek, da se proglasita za svetnika Slomšek in Baraga, traja nekam sumljivo dolgo. Zdi se, da Vatikan nikakor ne zaupa svetništvu Slovencev, tudi kadar ne gre za navadne Slovence, ampak za — svetnike. Manjka čudežev, pravijo nekateri. To pomeni, da Slovenci ne potrebujemo čudežev, ker shajamo tudi brez njih in nas Bog noče razvaditi z njimi, ali pa da smo Slovenci preveč racionalni-

sti, da bi se zanašali nanje. In ker menda noben Slovenec ne moli za čudeže (kdo med nami je tak optimist?), zato se nam tudi ne dogajajo, medtem ko se dogajajo v sredozemskih deželah, kjer ljudje trdno verjamejo vanje in jih menda tudi potrebujejo, takorekoč vsak dan.

Take in podobne misli so me obletavale, ko sem krožil po starem mestnem delu Uppsale okrog stolnice in »Kmečke cerkve«; vse je bilo lepo in veličastno, a pusto in muzejsko, obdano z neko melanholijo. Nikjer nobene stare ženske, ki bi šla v cerkev, nikjer nobenega duhovnika. V Italiji se zdijo celo starodavne bazilike iz prvega tisočletja še vedno živo tkivo v telesu mest, celo njegovo središče, vedno polne obiskovavcev, deklet in fantov, ki prižigajo sveče, starih žensk, ki se zdihujoč prekrižavajo, in duhovnikov ter menihov. Celo v Hamburgu sem videl otroke, ki so se igrali na trati okrog cerkve — videti je bilo, da je tam njihovo najljubše in najmirnejše zatočišče in igrišče sredi velemestnega prometa. Tu pa ni bilo žive duše. Vse mrtvo in tiho.

Potem sem si ogledal znamenito univerzo, katere poslopje je bilo zgrajeno leta 1887 na kraju, kjer je stala prej nadškofijska palača. To je najznamenitejša švedska univerza, sredi-

šče študija švedske zgodovine, narodopisja in drugih »nacionalnih ved«. Prijazen študent, na katerega sem naletel v veži (bile so počitnice), mi je razkazal, kar se je dalo, vendar bogve kaj nisem videl, ker so bile dvorane zaklenjene. Univerza napravi znotraj resen, monumentalni vtis; manjka ji tiste vedrine, ki jo navadno najde človek v univerzitetnih avlah, z nešteti obvestili, lepaki, urniki, tablo za pošto in izgubljene predmete itd. Nič od vsega tega. Morda so bile tudi temu krive počitnice in so hoteli, da bi se med njimi odpočile tudi stene.

Palača znamenite univerzitetne knjižnice pa je bila zaklenjena. Ustanovil jo je leta 1621 Gustav Adolf. Danes šteje nad milijon knjig in približno 20.000 rokopisov. Največja dragocnost, ki jo hrani, je rokopis gotskega prevoda svetega pisma iz četrtega stoletja, delo škofa Ulfila. To sveto pismo predstavlja prvi in veličastni literarni spomenik jezikov nordijsko-vzhodnogermanske skupine. Še danes si je težko predstavljati, kako je škof Ulfila zmogel tako veličastno delo. Prestavil je novo zavezo svetega pisma v jezik, za katerega je moral najprej ustvariti šele črke, prikrojene glasovom, ki so bili mnogo drugačni kot grški ali latinski. In to je storil v begunstvu. Moral se je namreč umakniti z nekaj tisoč kristjani svoje misijonske škofije pred poganskim zahodnogotskim knezom preko Donave, kjer jim je cesar Konstanzij odkazal bivališče nekje na Hemu blizu Nikopolisa.

(Dalje)

S Tržaškega

Kulturna prireditev v Devinu

V soboto, 9. t.m., smo v župnijski dvorani v Devinu prisostvovali res edinstvenemu večeru. Agilni mladinci kulturnega krožka Š.D. »Devin-Štivan« so skupaj z domačim pevskim zborom »Fantje izpod Grmade« organizirali »Kulturni večer«, ki je povsem uspel. Tako je po nekajletnem zatišju na tem najzapranejšem trikotniku (mislimo namreč na trikotnik Devinsko - Medja vas) slovenskega narodnostnega ozemlja na Tržaškem zaživelo prosvetno-kulturno delovanje. Domačini so to ugodno sprejeli, saj so se v zelo velikem številu odzvali vabilu, ter z navdušenim odobravanjem sledili naprej govoru predsednika Š. D. »Devin-Štivan« dr. Dragomira Legiša, nato izvajanju slovenskih pesmi devinskega zbora »Fantje izpod Grmade« ter končno predvajanju slovenskega filma »Kaplan Martin Čedermac« po istoimenskem romanu Franceta Bevka.

Predsednik dr. Legiša se je najprej zahvalil številnemu občinstvu za prisotnost ter pozdravil z upanjem, da se bomo čim pogosteje zbirali in vestno sledili vsaki prosvetno kulturni manifestaciji. Prav to je tista dejavnost, ki povezuje domače ljudi; z njo lahko na najboljši način manifestiramo svojo več kot tisočletno prisotnost na tem delu slovenske zemlje. Prosvetno-kulturna dejavnost je torej izrednega pomena za ogroženo manjšino, kakršna je naša, in zato apeliramo na vso, zlasti pa na študirajočo mladino, da se čimbolj oprime te dejavnosti. Od izobražencev pričakuje narod v tem pogledu največ, zato študentje in dijaki višjih šol ne smejo stati ob strani, ampak morajo čimveč doprinesiti k tej dejavnosti. Dr. Legiša je pozval tukašnje slovensko ljudstvo, naj podpre širokopotezno idejo o gradnji kulturnega doma, ki naj bi postal zavetišče vseh tukašnjih slovenskih društev in središče vsega prosvetnega, pevskega, rekreacijskega in športnega življenja. Samo z izgradnjo novih prostorov bo mogoče na uspešen način razviti vse te dejavnosti in organizirati tukašnji slovenski življenjski ter ga tako najbolje obvarovati potujčevanja in asimilacije, ki se je po tolikih letih, kot se zdi, le zaustavila. Najboljši barometer za to trditev — je poudaril dr. Legiša — je naša slovenska šola, ki se je v vseh treh omenjenih vaseh, zahvaljujoč se tudi intenzivnemu poletnemu posvetovanju in delovanju lokalnih društev ter posameznikov, končno utrdila. V Medji vasi je bila zaradi pomanjkanja šolarjev ukinjena italijanska enorazrednica; v Štivanu je število šolarjev od predlanskih treh naraslo na sedem; v Devinu od lanskih 12 na 14, kar je pripomoglo k temu, da je devinska šola dobila — v veliko zadovoljstvo staršev — še eno učno moč.

Po govoru devinsko-nabrežinskega župana dr. Dragomira Legiša je pevski zbor »Fantje izpod Grmade« pod vodstvom Iva Kralja za-

KJE JE NAJVEČ SREČNIH LJUDI?

Gallupov mednarodni inštitut za raziskavo javnega mnenja je organiziral v štirih državah anketo, če se čutijo ljudje srečni. Za države-vzorci si je izbral Norveško, Holandijo, Grčijo in Združene države.

Izkazalo se je, da je največ takih ljudi, ki se čutijo zelo srečne, na Holandskem. Tam je 78 odst. ljudi odgovorilo, da se čutijo »zelo srečni«.

pel sedem slovenskih pesmi ter zaključil svoj prvi koncert z Vrabčev »Zdravico«, za kar je žel splošno in navdušeno odobravanje. Pesmi je napovedovala Damjana Mervic, ki je imela tudi krajši govor o sedanjem narodnostnem položaju v samem Devinu.

Sledilo je predvajanje filma, ki ga je dala v ljudo na razpolago Slovenska prosvetna zveza. Ljudje so se razšli z upanjem, da se bodo kmalu zopet dobili pri takih prelepih večerih!

K. L.

— o —

IZJAVA SLOVENSKE SKUPNOSTI

V sredo, 13. oktobra, se je sestal izvršni odbor Slovenske skupnosti, da bi pregledal sedanji politični položaj. Med drugim je obravnaval vsebino politične izjave, ki jo bo podal deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Drago Stoka na televizijski oddaji »Deželna politična tribuna«, ki bo na sporedu v soboto 16. oktobra na drugem kanalu italijanske televizije.

Izvršni odbor je nato izrazil svoje ogorčenje nad zadnjimi dejanji nestrpnosti, ko so neznanci strgali slovenske napise v repentaborski cerkvi in hoteli zažgati oglasno desko v škedenjski cerkvi. Taka dejanja je treba v bodoče strogo preprečiti.

POZOR V CERKVAH

Novofašisti v Trstu postajajo nesramni. Pretekle dni so uničili note cerkvenega pevskega zbora in knjižice v repentaborski cerkvi. Ali pa je bilo to delo kakega »priseljence«, ki ga moti slovensko petje v cerkvi? Opozorjamo naše duhovnike, naj bolj skrbno bdijo nad tem, kaj se dogaja v njihovih cerkvah, tudi v zvezi s krajo umetnin in starin.

Pričakovati je, da se bo v kratkem tudi pri nas začela organizirana ali neorganizirana kraja umetnin v cerkvah, ki jih tatovi potem prodajajo snobističnim in bogatim Američanom in drugim. Manjših tatvin v cerkvah mnogi duhovniki včasih niti ne opazijo in pridejo šele s časom na dan. Opozorilo velja zlasti za cerkve v manjših krajih, za podružnice itd.

NOV PEDAGOŠKI SVETOVALEC

Te dni odhaja iz Trsta prof. Stane Mihelič, ki je več let deloval kot pedagoški svetovalec za slovenske šole. V času njegovega službovanja so med drugim uvedli seminarje za slovenske šolnike v Trstu in Gorici, v zadnjem času pa tudi za vrtnarice v slovenskih otroških vrtcih.

Prof. Miheliču izrekamo toplo zahvalo za vse, kar je storil v našo korist, novemu svetovalcu prof. Janezu Sivcu pa želimo na novem službenem mestu mnogo uspeha.

GOSTOVANJE BOHINJCEV

Folklorna skupina in ansambel »Bohinj« bosta nastopila z veselimi sporedom v soboto, 16. oktobra, ob 20.30 v kinodvorani v Bazovici.

V nedeljo, 17. oktobra, bo sledil nastop v Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu s pričetkom ob 16. uri. Ob 18. uri bodo gostje iz Bohinja nastopili v Marijinem domu v Rojanu, ob 20.30 pa na Opčinah v Finžgarjevem domu.

Pred vsakim nastopom bo planinec učitelj Egon Mihelič iz Bohinjske Bistrice predvajal diapozitive o naravnih lepotah Bohinja.

OBVESTILO

Pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo v Trstu bo priredilo meseca novembra 6-dnevni poučni izlet v Lazio, namenjen kmetovalcem tržaške pokrajine.

Predviden je ogled vrtnarsko-cvetličarskih nasadov v okolici Rima in v pokrajini Latina ter vinogradniških področij v Albanskih gričih.

Prijave s predhodnim pologom kavcije v višini 1.000 lir sprejema Kmetijsko nadzorništvo v ulici Ghega št. 6 do zasedbe razpoložljivih mest.

Potne stroške in prenočnino krije, kot ponavadi, nadzorništvo, za hrano pa morajo poskrbeti udeleženci sami.

Naknadno bo nadzorništvo, ko bo vedelo za vse podrobnosti, sporočilo vsem udeležencem program potovanja s točnimi datumi in urnikom.

☆

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

BERTOLT BRECHT

BOBNI V NOČI

drama in komedija

Prevod: BORUT TREKMAN

Zamisel scene in kostumov: MILE KORUN

Režija: MILE KORUN

V soboto, 16. oktobra ob 20.30 (izven abonmaja) - V nedeljo, 17. oktobra ob 18. uri (Abonma red F - Okoliški-).

Zopet šovinistični izpadi

Vse bolj postaja jasno, da pogostejši šovinistični izpadi v naši deželi v zadnjem času gotovo niso naključni. Začelo se je po izjavi tajnika socialdemokratske stranke poslanca Ferrija, s katero je opozoril na pravo bistvo vprašanja »cone B« in pokazal edino sprejemljivo pot za njegovo rešitev.

V zelo kratkem času smo doživeli skrunitev spomenika padlim v Sovodnjah in v isti noči pomazanje dvojezične cestne table v tej goriški vasi; v delu italijanskega tržaškega tiska je prišlo do silovitih in hrupnih reakcij na besede posl. Ferrija, češ da izdaja »svete« italijanske interese; nič manj hrupen ni bil tudi fašistični prvak Almirante na nedavnem zborovanju v Trstu. Prav te dni pa sta se tem dogodkom pridružili še dve »akciji« na Repentabru in v Škedenju; v repentaborski cerkvi so običajni »neznanci« strgali nekatere slovenske napise, pobrali nekaj cer-

kvenih pesmaric ter na neko mapo napisali: »Fuori gli Slavi!« V Škedenju so prav tako neznanci skušali zažgati cerkveno oglasno desko.

Našteta izzivalna dejanja dokazujejo, da določeni krogi v Trstu in tudi drugod po Italiji nikakor niso zadovoljni z dosedanjim pozitivnim razvojem odnosov med Italijo in Jugoslavijo ter s postopnim izboljševanjem položaja Slovencev v Italiji. Moti jih celo povečanje števila otrok v slovenskih otroških vrtcih, če sklepamo po besedah nekega mislovskega svetovavca v goriškem občinskem svetu.

Vsa slovenska javnost v Italiji upravičeno pričakuje, da bodo taki anahronistični izpadi enkrat za vselej prenehali, storilce zgoraj naštetih kaznivih dejanj pa naj pristojni organi končno že enkrat izsledijo in proti njim primerno ukrepajo.

ZA VRTEC OB SOŠKEM MOSTU

Slovenski starši v Gorici so poslali na mestno županstvo posebno vlogo z zahtevo, da se čimprej uredijo prostori za slovenski otroški vrtec v ulici Torriani pri pevskem mostu. Tja bodo hodili, oziroma bodo vozili del otrok, ki zahajajo v vrtec v Solskem domu. V vlogi zahtevajo starši, naj bi bili prostori pripravljeni vsaj do začetka letošnjega decembra.

Stavba, ki bi prišla v poštev za ta namen, je trenutno še zasedena od neke družine. Starši jemljejo na znanje vse obljube, ki jih je dal mestni odbornik za pouk Francesco Moise odposlanstvu staršev, ki so ga sestavljali arhitekt Cej in gospod Dino Roner. Na razgovor o tem otroškem vrtcu so bili sprejeti dne 7. oktobra. Takrat je odbornik Moise dejal v imenu občinske uprave, da bo poskrbel za čimprejšnjo izpraznitev stavbe.

Starši, ki so podpisali vlogo z zgornjo vsebino upajo, da se bo toliko zaželeni in potrebni otroški vrtec res kmalu odprl, vsaj v decembru.

BEVKU V SPOMIN

V Novi Gorici se že dalj časa ukvarjajo z mislijo, kje in kakšen spomenik bi postavili pisatelju in svojemu častnemu občanu Francetu Bevku. Kaže, da bo obveljala misel, naj se v Bevkov spomin ustanovi v Novi Gorici knjižnica z njegovim imenom.

V novi knjižnici naj bi bila urejena tudi posebna soba z razstavo vseh Bevkovih knjižnih izdaj. Tu naj bi bili zbrani tudi vsi dokumenti in tiski o pisateljevem življenju in delu.

Brez dvoma bi bila taka knjižnica najlepši spomenik pisatelju Bevku.

TEDENSKI PREGLED DOMAČEGA ŠPORTA

XII. Slovenske športne igre

ODBOJKA ČLANICE

Pretekli teden se je na Tržaškem in Goriškem odvijal ženski odbojarski turnir, za katerega se je prijavilo lepo število ekip. Na Tržaškem so se uvrstile v finale ekipe Škamperle, Breg, Cankar in Kras-Sokol. Edino za ekipo Cankarja lahko trdimo, da je pripravila pravo presenečenje s svojim vstopom v finale, saj je bila boljša od Poleta, v čigar vrstah so igrala pretežno Borovke in od ekipe Zarje, ki je igrala s svojo standardno postavo. Finalna tekmovalca so se tako obetala zelo zanimiva. Breg se je srečal s Škamperlom in proti pričakovanju tekmo izgubil z 2:1, to je bila tudi tehnično najboljša tekma. V drugi tekmi pa sta se srečali ekipi Cankarja in Krasa-Sokola. Nihče ni pričakoval, da bodo dekleta od Sv. Jakoba, ki so bila na hitro zbrana za športne igre, premagala skoro kompletno ekipo Sokola. Kraševke so bile statične in lahko trdimo, da ni nobena igrala na svoji običajni ravni; edina, ki se je rešila kritike, je morda bila Batageljeva, ki je po skoraj dveh letih spet stopila na igrišče. V petek so igrali še dve tekmi, ki sta odločali o prvem in tretjem mestu. Breg je v borbi za bronasto medaljo brez težav odpravil z 2:0 dekleta Krasa - Sokola, ki so ponovila medlo igro polfinalne tekme; veliko presenečenje pa so še enkrat pripravile Cankarjašice, ki so z minimalno razliko 3:2 klonile izkušenim predstavnicam Škamperle.

Na Goriškem se je potegovalo za lovoriko kar šest ekip: Sovodnje A in B, Hrast, Brda, Dom Gorica in Mladost. Igra goriških predstavnic ni dosegla iste kakovosti kot igra Tržačank, vendar pa moramo pohvaliti lepo število udeleženk ter veliko borbenost, ki so jo pokazala dekleta. Po ostrem boju, ki se

Pred dnevi so imeli knjižničarji iz Stare in Nove Gorice nekaj dobro uspešnih srečanj in študijskih sestankov v obeh mestih.

Najprej so šli naši knjižničarji, tudi iz Dobarboda in Sovodenj, v Novo Gorico na različne ogledne in študijske srečanje.

Slovenske knjižničarje pa je ravnatelj dr. Manzini povabil na našo stran. Gostje so si ogledali tudi knjižne ustanove v Vidmu, Gradežu in Ogleju. Na srečanju sta imela strokovna predavanja ravnatelj goriške državne knjižnice dr. Manzini in profesor Dolar iz Ljubljane.

Vsi navzoči so poudarjali plodnost takih kulturnih srečanj in izmenjav.

KULTURNI DOM

V Gorici že obstaja in deluje katoliški kulturni dom v drevoredu 20. septembra.

Laično usmerjena Slovenska prosvetna zveza si že več desetletij prizadeva, da bi prišla do svoje lastne stavbe s prosvetno dvorano. Prostori pri Zlatem pajku ali nekdanji Mladiki so namreč nevarni in pretesni.

Voditelji Slovenske prosvetne zveze so skušali postaviti nov Kulturni dom na levem vogalu ob koncu Semeniške ulice proti Placuti.

Načrta pa ustrezna oblast dolgo časa ni odobrila, češ da mu nasprotujejo določbe o zelenem ali pa o zgodovinskem okviru gori-

je ponavljal iz tekme v tekmo, sta si ekipi Mladosti in Doma priborili pravico nastopa v skupnem finalu, kjer se bosta potegovali za najboljša mesta skupaj s štirimi tržaškimi finalisti.

KOŠARKA

Kot smo predvidevali, se je finalni del košarskega turnirja odvijal v znamenju skoro popolne enakovrednosti treh glavnih tekmecev: Dom Rojan, Kontovel in Polet, medtem ko je Kras - Sokol imel le vlogo outsiderja. Kontovel je najprej v zelo lepi tekmi premagal Dom Rojan, čeprav je v prvem polčasu celo izgubljal. Polet je isti večer s lahkoto premagal Kras-Sokol. V naslednjem kolu je Dom Rojan z najvišjo razliko odpravil Kras-Sokol (91:31*), v popolnoma izenačeni igri pa je Polet premagal s 60:58 Kontovelce. Nihče ni pričakoval, da bo zadnji dan prišlo do velikega presenečenja. Openci so namreč klonili Rojanu z 64:60, medtem ko so Kraševci skoraj pripravili veliko senzacijo proti Kontovelu, izgubili so namreč s 55:54, prvi polčas pa so celo vodili. Končna lestvica je bila tako precej zapletena, saj so se kar tri ekipe znašle z istim številom točk, Sokol-Kras pa je ostal na zasluženem zadnjem mestu brez točke. Prvo mesto je zaradi boljšega količnika pripadlo Kontovelu, čeprav je dosegel najmanjše število košev, drugi je bil Polet, bron pa je osvojil Dom Rojan.

ATLETIKA

V soboto in nedeljo se je na šolskem stadionu v Koloniji zbralo lepo število tekmovalcev, ki so se pomerili v kar 17 disciplinah. Udeležba sicer ni bila velika, vendar pa so mladi tekmovalci dosegli nekaj dobrih rezultatov. Med posamezniki moramo omeniti že dobro znano Pavletičevo, ki je letos osvo-

(nadaljevanje na 7. strani)

Iz Goriške

Srečanje knjižničarjev

škega mesta. Na zadnji občinski seji pa so svetovalci odobrili načrt lotizacije za zemljišče, kjer naj bi stal še en slovenski kulturni dom.

Odobritev občinskih mož je za vse goriške Slovence važen dogodek, ker omogoča začetek zidanja stavbe, kjer se bo moglo razvijati prosvetno in športno življenje vse naše goriške skupnosti, ki je že doslej uporabljala prostore v Katoliškem domu. Nova palača, naj bi nas v stičnih smernicah združevala in ne razdvajala, to je želja vseh goriških Slovencev ob začetku zidave našega Kulturnega doma.

LITERARNI VEČER

Različna prosvetna društva in krožki v Gorici že pripravljajo sporede in načrte za jesensko in zimsko dobo. Slovenska prosvetna zveza je v svoje načrte uvrstila tudi široko zasnovan »Jugoslovanski literarni večer«.

Napovedan je dne 24. novembra v dvorani palače Attems na Kornu. Na ta večer bodo povabljeni besedni ustvarjalci iz Jugoslavije, ki bodo brali svoja dela in stvarno pokazali, kje so viri naše kulture.

ODGOVOR

Deželni odbornik Vicario je na vprašanje svetovalca liste Slovenske skupnosti dr. Štokerje odgovoril, da bodo fašistični znaki na hišnih tablicah v Kanalski dolini odpravljeni čimprej, na vsak način pa že ob priložnosti bližnjega ljudskega štetja.

Prepričani smo, da bo odbornikova obljuba tudi res držala in da bodo protiustavni »snoparski« simboli izginili tudi iz Kanalske doline.

10. MEMORIAL »M. FILEJ« 1971

KOLESARSKA TEKME bodo v nedeljo, 17. oktobra, ob 10. dopoldne. Proga bo merila okrog 8 km za člane (letnik 1953 in starejši) ter okrog 4 km za mladince (letniki 1954, 1955, 1956) in naraščajnike letnik 1957 in mlajši). Proga bo po naslednjih goriških stranskih ulicah: start pri križišču Drevo-reda XX. septembra in ulice Don Bosco, nato po ulicah Campi, Buffolini, Livada, Scogli, Brigata Etna, Svetogorska cesta, Orzoni, Don Bosco. Tekmovalci bodo startali posamezno in s presledkom ene minute. Dirkalna kolesa niso dovoljena. Zadnji čas za prijave, ki jih je treba poslati na sedež Olympije (Viale XX. Settembre št. 85, tel. 81120), je do nedelje eno uro pred tekmo. Zbor tekmovalcev je ob 9,30 na dvorišču Katoliškega doma.

TEKMOVANJE V LAHKI ATLETIKI bo v soboto 23. popoldne in v nedeljo 24. oktobra dopoldne na šolskem stadionu v Gorici. Tekmovali bodo lahko moški in ženske, razdeljeni v naslednje kategorije: člani, mladinci, naraščajniki. Pravilnik in urnik bosta objavljena pozneje.

Na programu letošnjega Memoriala bodo še naslednje športne panoge: streljanje z zračno puško (moški in ženske, posamezniki in ekipo teh strelcev); odbojka (moške ekipe člani in naraščajniki; ženske ekipe: samo ena kategorija); košarka (moški, samo ena kategorija); namizni tenis (posamezniki in ekipe; moški: člani in mladinci; ženske: samo ena kategorija).

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Večer o „Dragi 71“

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu je pričelo letošnje sezono s pregledom odmeva, ki so ga imeli letošnji študijski dnevi v Dragi v slovenski publicistiki. Pregled je podal Jože Peterlin.

Nato je spregovoril Ivan Buzečan, ki je kritično analiziral letošnje osrednje prireditve Društva slovenskih izobražencev. Po svoji tematiki je analiza segla preko gledanja na dogajanja v Dragi in prešla v same eksistenčne probleme slovenske skupnosti. Podlaga njegovim trditvam, ki so izzvale za naše razmere zelo konstruktivno debato, so bile sledeče okvirne predpostavke: Enovitost in svoboda človeške osebnosti, ki v svoji eksistencialni stiski teži z največjo odgovornostjo k iskanju in izpopolnjevanju v dialogu s sočlovekom. Oprijem v analizi družbenega dogajanja naj bi bil realen, historično priznan v svoji dinamičnosti in spremenljivosti. Nesmiselno je prenašati v analizo sedanosti zastarele sheme. Vzporedno z družbenim razvojem nastajajo nove problematike in za njih rešitve so potrebni po duhu novi prijem.

Kot negativni primer je označil po njegovem nesmiselno, aprioristično in na dvomljivih filozofskih temeljih podano Vrtačičevo zavračanje pojma družbene samouprave in njenega eksperimentiranja v Sloveniji. Zakaj potrebno bi bilo, da bi se bolje seznanili s poskusom družbenega samoupravljanja v Jugoslaviji in v Sloveniji, ne glede na stališče, ki ga kdo zavzema do političnega sistema kot takega. Ta poskus bo namreč kot družbeni pojav imel za slovenski narod in njegovo miselnost globok vpliv kot incizivna sociološka komponenta.

Nadaljna točka, na kateri je predavatelj gradil svojo kritiko, je pojmovanje lestvice vrednot, ki ne more biti statično in posplošeno, ker vodi v dogmatizem in avtoritarizem. Potrebno je nenehno iskanje in dozorevanje. To je tembolj važno v sedanjem času »krize vrednot«. Omenil je zlasti Rebulovo opazko o prelomnem boju med vrednotami v svetu in o nuji, da se manjšinski Slovenci vanj uvrstimo. V nadaljni točki se je ustavil ob vprašanju, ali je narodnost vrednota sama na sebi, nekaj instinktivnega, čustvenega, ali pa sad zavestnega in vsakodnevnega preverjanja v sedanjem dinamičnem svetu. Poudaril je, da res veliko pišemo o tem problemu na stopnji informacije, a s premajhno realno zavzetostjo, kar gotovo ne koristi delovanju za ohranitev slovenske biti za daljšo dobo.

Podal je nato krajši pregled predavanj in se ustavil zlasti ob kritiki metodologije študijskih dni. Prenatranost predavanj prisili človeka k pasivnemu sprejemanju in k pomanjkanju operativnih zaključkov srečanja. Za prihodnje študijske dneve je svetoval, da bi iz spekulativnega prijema prešli na eksistencialne probleme. Predvsem pa je potrebna za boljše diskusijo predhodna priprava in predhodna široka informacija o temah predavanj.

Prihodnje srečanje v ponedeljek 25. t. m., bo posvečeno analizi in prosti debati o predavanju, ki ga je imel v Dragi prof. Velikonja o zdovski Sloveniji. Govorila bosta I. Breclj in F. Jeza.

F. O.

—0—

NOVA ŠTEVILKA »ZALIVA«

Izšla je nova, 30. in 31. številka revije »Zaliv«, ki prinaša med drugim polemične zapiske Borisa Pahorja »Slovenski duh, eksteritorialnost in ljubljanski

nevrotiki«, v odgovor Tarasu Kermaunerju in njegovemu zanikanju pomena narodnega vprašanja, razpravo Mirjam Gregorčič K vprašanju slovenske biti ali ne-biti« o odnosih med komunisti in katoličani v Sloveniji, nadaljevanje razprave Igorja Mišleja »Programski preskus dvostrankarske kvalificirane demokracije v nacionalnem prostoru«, nadaljevanje romana Irene Zerjal - Pučnik »Tragedija na grobljah«, in nadaljevanje spominov Radoslave Premrl »Moj brat Janko-Vojko« ter razpravo Jožeta Pogačnika »Boris Pahor - Alojz Rebula, literarno kritična portreta«.

K številki se bomo še povrnili.

☆

Pri mariborski založbi »Obzorja« je izšel »Vodnik na poti med Slovence na Koroškem«, ki ga je napisal Blaž Singer. Knjižica vsebuje tudi podroben zemljevid Koroške z dvojezičnimi krajevnimi imeni.

Od 15. do 31. oktobra bo v Nemškem kulturnem inštitutu v Trstu razstavljal svoje slike in grafike Martin Zühlsdorff, rojen leta 1936 v Oberhausnu, trenutno pa živi in dela v Camogli-Genova. Letos je prejel prvo nagrado Mednarodnega umetnostnega centra v Genovi.

Kladivo koroške mladine

V Tržaški knjigarni se je pojavila zadnja številka lista "Kladivo", ki je glasilo in nosilec idej skupine mladih slovenskih izobražencev na Koroškem, študentov in tistih, ki so doštudirali ter že opravljajo kakšen intelektualni poklic. Ta skupina pa je tudi tista, ki je danes na čelu boja za narodnostne pravice koroških Slovencev, prva, ki je začela z odločnimi političnimi akcijami v tem pogledu. Zato je vredno, da nekoliko natančneje spoznamo njeno pisanje oziroma njen idejni svet.

Najnovejša številka "Kladiva", tretja drugega letnika, prinaša na uvodnem mestu besedilo govora, ki ga je imel Franci Kuežnik pri odprtju prostorov slovenskih študentov na Dunaju letos sredi junija. Članek ima naslov "Naj živi skupni boj" in Franci Kuežnik pravi v njem med drugim: "Rad bi ob tej priložnosti spregovoril kot predstavnik tiste kmečke slovenske mladine, ki aktivno spremlja socialno narodni razvoj našega ljudstva na Koroškem. Dnevno smo priče problemov naših ljudi na podeželju. Poleg problemov, ki se pojavljajo pri potrebnih preusmeritvah in tehnizaciji na naših domačih obratih, z veliko skrbjo zasledujemo odseljevanje našega prebivalstva, ki ne najde doma zaposlitve in mora iti s trebihom za kruhom v nemške kraje,

v nemška mesta, kjer ga z vso domovini zvesto skrbnostjo skušajo integrirati, asimilirati — pomenčiti... Zato z navdušenjem spremljamo vašo študentsko aktivnost in vašo drznost pri odkrivanju teh zakritih konfliktov, ki se na Koroškem skrivajo pod plahto zmaličene koroške demokracije in nam sesajo naše življenjske sokove. V obraz je treba vsem krogom okoli zloglasnega in zlaganega "Heimattiensta" zalučati resnico, jim potegniti masko z obraza, kot to delate vi... Slovenska kmečka in delavska mladina se hoče z vami, slovenski študentje, boriti za našo teptano staro pravdo. Bijte z vašim Kladivom po glavah vseh tistih, ki nas hočejo oropati naše narodne samobitnosti. Razkrinkajte jih, da bo svet s prstom kazal nanje, da jih bo še sram, preden jih bo zlodej vzel..."

Priznati je treba, da takih samozavestnih in pogumnih besed že vsaj četrto stoletja, če ne več, ni bilo slišati na Koroškem. Te besede razodevajo razveseljivo vzdramljenje narodne zavesti in čuta socialne enakopravnosti med mladim slovenskim izobraženstvom na Koroškem. Ni dvoma, da je to tudi zasluga slovenske gimnazije, ki so si jo priborili koroški Slovenci. Značilno je geslo omenjenega Kuežnikovega govora: "Naj živi skupni boj kmečke, delavske in študentske mladine!"

Več člankov in dopisov se ukvarja z ljudskim štetjem na Koroškem, ki je bilo izvedeno v znamenju prikritega pritiska na slovensko manjšino. V enem teh člankov je rečeno: "Skupina koroških Slovencev pa se je v svoji visoko razviti družbeni zavesti in po temeljitem preudarku odločila za nadaljnji korak. Odklonili so na podlagi člena VII/3 avstrijske državne pogodbe izpolnitev vprašalnikov, če jim ne predložijo formularjev, ki bi upoštevali enakopravnost slovenskega jezika."

Več člankov je polemičnega značaja, tako nasproti avstrijskim oblastem, ki zavlačujejo rešitev problemov slovenske manjšine, kot nasproti starejšim uradnim predstavnikom manjšine, katere mladi izobraženci obtožujejo, da so preveč pasivni in preveč samoljubni. Nekaj je tudi zanimivih dopisov iz raznih koroških krajev, ki razkrivajo tamkajšnje razmere. Nekoliko prenapet pa je ton polemičnih člankov do starejše generacije koroških slovenskih javnih delavcev. Mladina premalo upošteva, da je šel preko teh ljudi valjar hitlerjanskega terorja, ki je bil njej prihranjen. Zaplotniške akcije mazačev partizanskih spomenikov pač ni mogoče primerjati z njim.

F. O.

Nova sezona Slovenskega gledališča v Trstu

Pred začetkom gledališke sezone je bila v Kulturnem domu tiskovna konferenca, na kateri sta govorila predsednik gledališča prof. Josip TAVČAR in dramaturg Miroslav KOŠUTA. Precejšnemu številu predstavnikov tiska je predsednik orisal še vedno neurejeni in kritično-pravni, vzporedno pa seveda tudi finančni položaj gledališča. Omenil je vse akcije, ki jih je gledališče izvedlo v krajevnem merilu in v Rimu za ureditev položaja ter za kritje vsaj neobhodnih potreb. Izrazil je bojazen, da se bo to stanje nadaljevalo še nekaj let, ker teži italijanska gledališka politika za tem, da se ne poveča število že obstoječih stalnih gledališč. Poudarjena je bila tudi splošna gledališka kriza, ki je opazna po vsem svetu. Povsod se postavlja vprašanje, v čem je ljudskost gledališča v sedanjem trenutku. Odgovor na to je navadno subjektiven, pogojen od osebnih občutkov.

Slovensko gledališče v Trstu ima posebno nalogo, pogojeno od okolja, v katerem deluje. Prvenstveno seveda krije kulturne potrebe narodne skup-

nosti v deželi, hoče aktivno doprinesiti k splošnemu slovenskemu gledališkemu stilu še izvorni primorski slog in končno je važna tudi vloga gledališča kot posrednika med dvema kulturama.

Dejavnost letošnje sezone je odvisna od že omenjenih finančnih težav ter specifičnosti igralcev. Skupno bo uprizorjenih sedem del v abonmaju in 16 zunaj abonmaja. Premiere bodo letos ob petkih.

Slovensko gledališče v Trstu bo seveda imelo svoje predstave v Gorici, gostovalo bo v Beneški Sloveniji, letos bo prvič nastopilo v Kanalski dolini, verjetno bo gostovalo tudi na Koroškem.

Gledališče je dalo lani 180 predstav s 50 tisoč obiskovalci, kar je rekordno število. Povprečen obisk je znašal 300 gledalcev.

Med to sezono bodo naštudirali še poseben abonma po izredno nizkih cenah, kar naj bi pritegnilo tiste, ki se še niso približali gledališču. Število letošnjih abonmajev je pred sklepom vpisov že doseglo lansko raven.

Sodobno kmetijstvo

IV.

Obstajajo hujše oblike onesnaženja okolja — nevarni svinec

Kmetijstvo je torej le delno odgovorno za onesnaženje okolja. Sploh je upravičeno trditi, da si industrija, gospodinjstva in avtomobili lahko mirno vzamejo vsak po tretjino odgovornosti za današnje stanje. Resne nevarnosti nam pretijo od svinca (ne od svinca vojakov, gradbeništvu in industrije), ampak tistega, ki ga oddajajo v zrak avtomobili. Leta 1923 so namreč začeli bencinu dodajati tetraetilni svinec, da bi mu povečali oktansko število. Prišlo je tudi do odmiranja dreves ob cestah, do zastrupitve goveda, ki so ga krmili s senom iz bližine cest.

Smrtonosni azbest

Siva azbestna vlakna so videti zelo nedolžna. Z azbestom se srečujemo povsod, omenimo naj le zavorne sisteme, ki si jih brez azbestnih oblog ne moremo misliti. Ni ne vagona, ne avtomobila, ne letala, ne rakete, ne traktorja, v katerem ne bi bilo azbesta. Azbest je človeku smrtno nevaren. Nešteto je primerov smrtnih obolenj na pljučih v tovarnah, kjer delavci prihajajo v dotik z njim. Nekateri postavljajo azbest v zvezo z oblikami rakastih obolenj v pljučih. Ne samo zavore, ki jih vsak avtomobil porabi v povprečju po štiri komplete, tudi druge naprave, pri katerih uporabljajo azbest, predstavljajo veliko nevarnost za človekovo zdravje. Delci azbesta pridejo z vdihovanjem v pljuča, kjer se ne razkroje. Ali je dovolj znano dejstvo, da nam preti nevarnost takorekoč od vsakega materiala ali objekta, ki vsebuje azbest, tako s strani azbestnega cementa v napravah za centralno kurjavo, iz piva in brezalkoholnih pijač, ki jih filtrirajo z azbestnimi filtri, celo s strani sirarske proizvodnje? Neki fant je pomagal žagati azbestne plošče pri sirarju, čigar 2500-litrski kadi so bile prekrte z luskami azbesta. Umrli je za mezoteliomom, nekdanji zelo redkim rakom poprsnice.

Splošno znani so še drugi pojavi, ki povzročajo onesnaženje okolja, tako posebno odlaganje smeti, ki postaja res svetovni problem. Z gradnjo sežigalnikov so bili prav gotovo storjeni koraki naprej, vendar problem sežiganja smeti tudi v tej obliki ne zadovoljuje povsem, čeprav utegnejo stranski proizvodi, n.pr. kompostna gnojila, poceniti te zelo drage naprave. Se vedno ni povsod predpisana gradnja filtrov. Sežigalniki smeti so vir precejšnjega zasmradenja okolice. Gore smeti nam seveda ne puščajo dosti časa za razmišljanje, sežigalniki so vsekakor dobro in nujno sredstvo, onesnaženja, ki ga povzročajo, se niti od daleč ne da primerjati z onesnaženjem, do katerega prihaja zaradi kupov smeti. Za filtre bo treba prej ali slej izdati zakonske predpise, to pomeni, da bo treba najti dodatna denarna sredstva, poskrbeti pa bo treba predvsem za povsem novo zakonsko ureditev problema, kajti nemogoče je pričakovati, da bodo občinske uprave vse sposobne postaviti take sežigalnike.

Bo sodobna tehnologija prispevala k rešitvi problema?

Vprašanje je vsekakor umestno postaviti. Biološke naprave so dandanes močno iz-

Onesnaženje okolja in kmetijstvo

popolnjene, industrija, tako npr. Bayer, jim posveča dokajšnjo pozornost. S te strani pa ne moremo pričakovati zadovoljive, to je celostne rešitve vprašanja. Z današnjimi zakoni se anomalij in prekrškov ne da odpraviti. Potrebno bo spremeniti odnos do zraka, vode, favne in narave, ki ne morejo še naprej veljati za »res nullius«. Vzrok nevarnosti gre iskati tudi v njihovi »brez vrednosti«. Tem dobrinam je treba torej dati ceno, ki naj bo sorazmerna razpoložljivosti posameznih dobrin. Jasno je, da bo treba obenem urediti problem lastništva, ki bo lahko samo skupno, to je državna last. Tu pa nas čakajo ogromni problemi.

Dobri zgledi

Nekatere države so v tem oziru že mnogo naredile, tako npr. Švedska, kjer so problem tako uredili, da dajejo v te namene sredstva zasebniki in država, uporabo takšnih sredstev pa skupno nadzirajo. Tudi na Norveškem so marsikaj ukrenili. V teh državah prihaja torej do spreminjanja miselnosti in razmerja do problemov varstva okolja. Princip, da je treba vse stvari proizvajati na najcenejši način, predstavlja v tej smeri največjo oviro. S tem seveda ni treba prevrniti principov ekonomske uspešnosti. Predvsem bo treba vskladiti problem javnega in zasebnega interesa. Smiselno bi bilo vzeti posameznikom ali skupinam, ki onesnažujejo okolje, možnost in priložnost tega. Uvesti bi bilo treba podobno kot pri živilih standarde, to je mejne količine, s tem seveda tudi strogo nadzorstvo nad celotnim okoljem.

Podcenjevanje problemov varstva okolja

Podcenjevanje problemov varstva okolja je svetovni pojav, napake in anomalije se pojavljajo praktično povsod. Vendar je pro-

blem predvsem miselne narave, stvar našega razmerja do teh vprašanj. Zgodovina nas uči, da se ni človek še nikoli skušal izogniti katastrofam, temveč se je le trudil spet postaviti na noge, ko so ga katastrofe že bile doletele. Prej omenjeni primeri, pa tudi londonski, kjer so uspeli v nekaj letih dobiti čisto Temzo in čist zrak (seveda je to le delna rešitev teh vprašanj), nam vlivajo nekaj upanja. Vendar bo treba v tehničnem razvoju, ki terja specializacijo, skrbeti v mnogo večji meri za gojenje splošnejših interesov, predvsem za temeljito izobrazbo v biologiji in naravoslovju. Urbanistično načrtovanje je še vedno brez sodelovanja klimatologov, ekologov in meteorologov in drugih strokovnjakov, če pa do takega sodelovanja pride, je to bolj stvar uvidevnosti in dobre volje maloštevilnih ljudi kot pa uzakonjena praksa. Težave izvirajo tudi iz samega družbenega razvoja, iz decentralizacije vseh nalog. Kje dobiti toliko kvalificiranega osebja, ki bo kos vsem problemom? Medstrokovno sodelovanje je večna hiba, bodisi zaradi prej omenjene pomanjkljive univerzalne izobrazbe, bodisi zaradi čisto osebnih zadev. Problem je tudi v ustvarjalnosti. Vsi niso geniji, vsi npr. ne združujejo v sebi strokovne podkovanosti, estetskega čuta in podobno.

Tudi ko bomo imeli na razpolago informacijske banke, ki nam bodo s svojimi podatki v precejšnji pomoč, bo še vedno ostalo vprašanje njihovega kreativnega uporabljanja. Tehnologija sama ne bo mogla rešiti teh vprašanj. Rešitev bo prišla od širjenja novega duha v šolah, in to v šolah vseh stopenj in smeri.

Čut vzajemnega spoštovanja, združen z estetskim občutkom, sta nerazdružljivi potrebi, ki ju bomo znali zadovoljiti, če bomo pristopali k problemom z večjo skromnostjo kot doslej. Poenostavljanje in nekompleksno obravnavanje opisanih problemov ne more — kot tudi ni moglo — roditi pozitivnih rezultatov.

Vladimir Vremec

Tedenski pregled domačega športa

(Nadaljevanje s 5. strani)

jila še eno prvo mesto v metu krogla, kjer je gladko premagala Kodričevo, v metu kopja je Udovič postavil nov rekord iger s 55,08 m, čeprav se je odrekel zadnjim trem metom; dober je bil tudi čas ženskega finala na 80 m, kjer je gladko zmagala Zidaričeva z 11,7", presenetila pa je mala Dell'Anno, ki je prav na cilju prehitela Baldassijevu in tako osvojila drugo mesto. Ob koncu moramo omeniti še ženski skok v višino, kjer sta Legiševa (13 let-) in Dell'Annova (12 let-) preskočili 123 oz. 120 cm; razočarala je Zidaričeva, ki je s skromno mero 125 cm. prepustila prvo mesto solidni Baldassijevi. Loredana Kralj je prepričljivo osvojila mladinski troboj.

Rezultati:

100 m - člani: 1. Bogatec B. 12,3, 2. Furlan I. 12,4, 3. Ruzier F. 12,5.

Met krogla - članice: 1. Pavletič O. 9,80, 2. Kodrič V. 9,18, 3. Kralj L. 8,77.

Skok v višino - člani: 1. Furlan I. 158, 2. Švab D. 158, 3. Fabjan B. 155.

Skok v daljino - članice: 1. Kuferzin A. 3,94, 2. Starc A. 3,80, 3. Zavadlal N. 3,71.

Ženska štafeta: 1. Polet A., 2. Kontovel, 3. Cankar.

Moška švedska štafeta: 1. Gaja, 2. Polet A., 3. Polet B.

Met kopja - člani: 1. Udovič S. 55,08, 2. Fučka R. 52,64, 3. Ruzier F. 46,84

Skok v višino - članice: 1. Baldassi K. 127 cm, 2. Zidarič N. 125, 3. Legiševa V. 123.

800 m - člani: 1. Grgič O. 2'18,2; 2. Kralj M. 2'23,2; 3. Grgič I. 2'52,2.

Krogla - člani: 1. Fučka R. 13,01, 2. Starc P. 9,79, 3. Križnič A. 9,67.

Skok v daljino - člani: 1. Ruzier F. 5,66 m, 2. Fučka R. 5,55 m, 3. Furlan I.

4x100 m - moški: 1. Polet A., 2. Polet B., 3. Priorec.

80 m - članice: 1. Zidarič N. 11,7, 2. Dell'Anno M. 11,9, 3. Baldassi K. 12,00.

Kros - člani: 1. Grmek A., 2. Kralj M., 3. Grgič O. Troboj - mladinke: 1. Kralj L., 2. Baldassi K., 3. Starc A.

Peterboj - mladinci: 1. Kralj B., 2. Guštin E., 3. Grižon F.

NOGOMET:

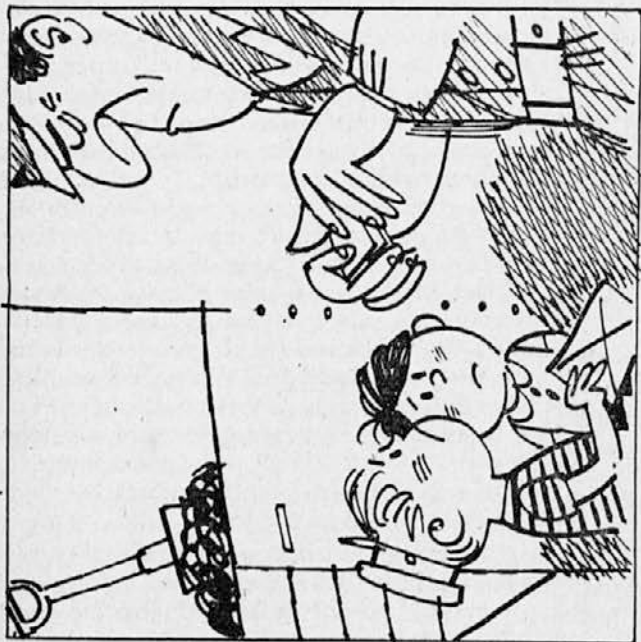
V drugem kolu druge amaterske lige je Zarja premagala v Dolini ekipo Brega z 1:0 in se tako povzpela na vrh začasne lestvice. Gol je v začetku dosegel Žagar, nato pa so si Bazovci pripravili še marsikatero priložnost za povečanje rezultata v svojo korist. Vesna je na domačem igrišču premagala Libertas z 1:0, Juventina pa je spet z minimalno razliko klonila povprečnemu Flaminiju z 1:0, čeprav je igrala pred domačim občinstvom.

ketna

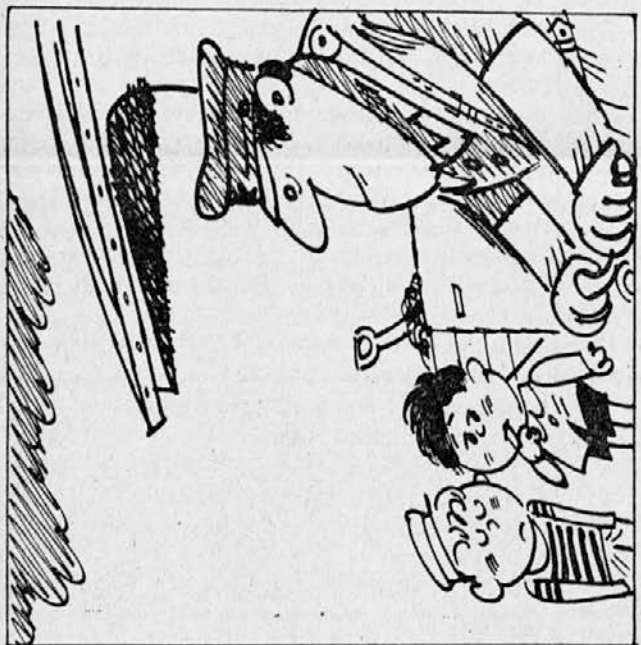

S POLNO PARO 11 na morje

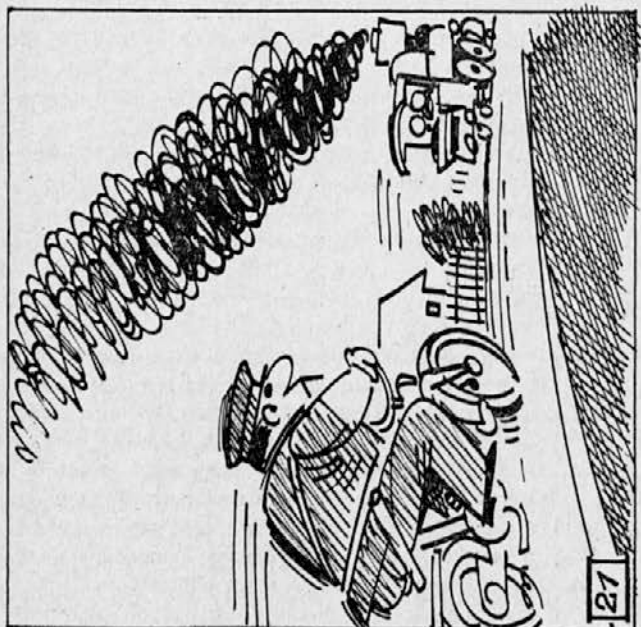
Piše B. T. riše M. B.

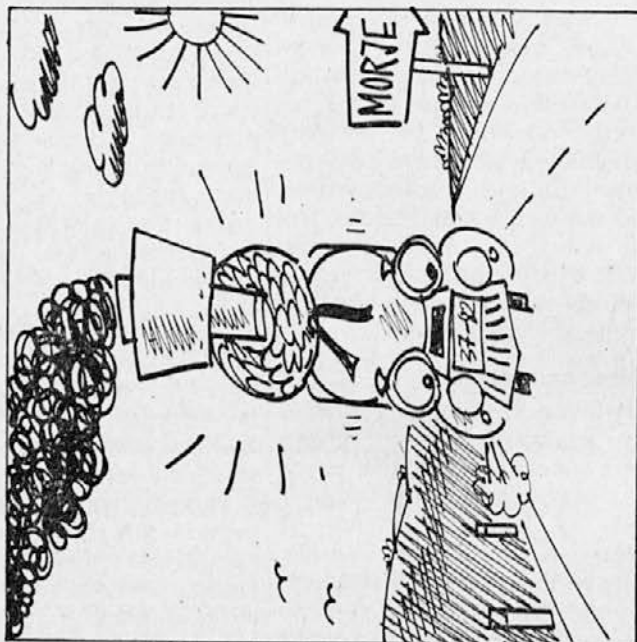
»Seveda lahko!« je široko odvrnil Jože. Bil je videti dobre volje. Izvlekel je blok in izrgal listek.
»Tisoč dinarjev kazni.« je dejal strože, ker vozita brez tablice!« Potem je dodal prijazneje: »Tamle je servis! Peljita lokomotivo na tehnični pregled, potem pa na občino k registraciji. Cim-prej!«

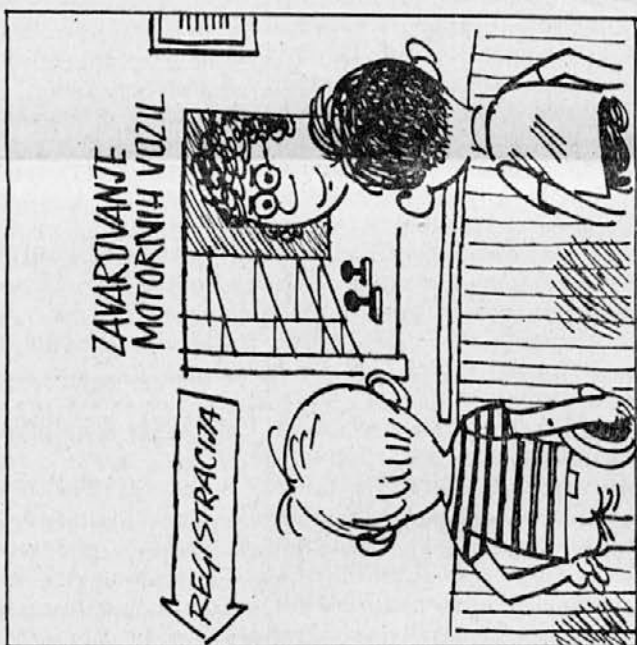
Pred očmi je zamigljalo sto podrtih lestencev v zložbi »Elektro-lestence«. Podoba sončnega morja pa se je umikala črni sliki temne ječe...
Blaž je potegnil iz žepa kuverto z nagrado. Zaječjal je v zadnjem šibkem upanju: »Ali ne bi mogla kar tu poravnati?«

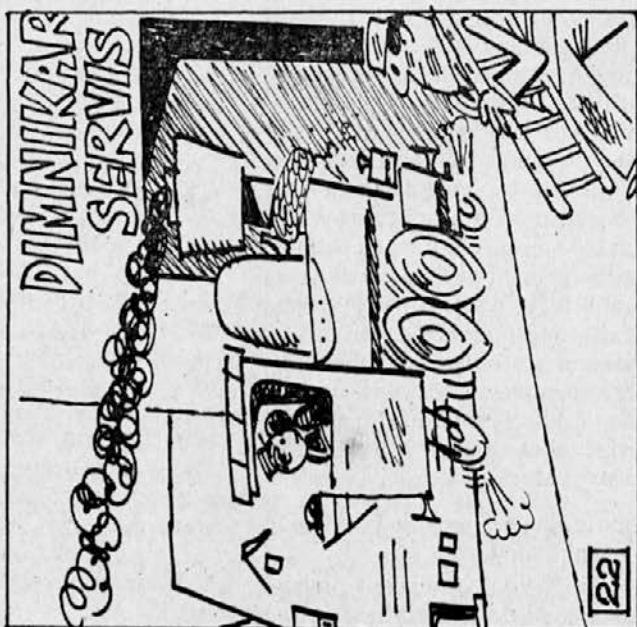
21. Sivo-modra postava ni bil nihče drug kot oko postave! Miličnik Jože iz Ljubljane.
Jože je pognal svoj moped za lokomotivo — zmagovalko. Srečali so se na robu mesta. Fanta je obilila kurja polt.
»Zdaj sva pa tam,« ju je spreletelo.

Oglasila sta se tudi v zavarovalnici. Zavarovali so ju obvezno in neobvezno. Kasko in jamstvo. Za vtiom in za požar...
Na občini sta dobila knjižico in tablici. Samo cestnino, mostnino in vozmino sta še poravnala. Odrinila nekaj za ta in oni sklad...

Vse skupaj je zneslo točno 499.000 starih dinarjev. Če upoštevamo, da jima je miličnik odnesel tisočak, moramo ugotoviti, da ni v njuni blagajni ostal niti počen groš...
Imela pa sta zlat venec, beli tablici in morje ni bilo več daleč! Sta sta na pot spet židane volje.

22. Da, tako srečno se je izteklo! Odpeljata sta torej lokomotivo na servis. Seveda ne na avtomobilski servis! Na dimnikarskega! Pregled je bil hitro pri kraju. Sam direktor je zlezel pod vozilo, da je pregledal, kako je s pepelom. Pokukal je tudi v dimnik in peč.